

نهم هوسه‌رگيریبه ده‌توانی به‌رده‌وام بیته‌؟

داستانیکی راستی نیوان دووکه‌س پر له‌ ئاریشه‌ که له‌ یه‌کتر تیناگهن و ئیستا له‌ به‌رده‌م ده‌روونناسیکا ده‌وین

کانی ناویریت بچووکتیرین گرفتێ ژبان له‌ گه‌ن هوسه‌ره‌که‌ی باس بکات، چونکه ئامانج ی هوسه‌ری هه‌رچی که بووتریت وه‌ک "ره‌خنه و ره‌ق و کینه" به‌راورد ده‌کات.

کانی :

،، نه‌بته‌ته که ئامانج له‌ سه‌ره‌تادا باسی هوسه‌ری پیشووی بۆم کرد که رۆیشتنی هوسه‌ره‌که‌ی بۆی زۆر کت و پر بوو و چاره‌هوانی نه‌وه‌ی لێی نه‌ده‌کرد که به‌ جیی بیته‌یت. چونکه نه‌و هیج کاتیگ نیشانه‌یه‌ک یان ئامازه‌یه‌کی نه‌دابوو که به‌خته‌وه‌ر نییه‌ له‌ گه‌ن ئامانج، به‌لام هه‌ر له‌ ناکاو به‌هانه‌ی گرت و رۆیشت... زۆر لای سه‌یر بووه‌ چونکه نه‌گه‌ر شتیگ یان کیشه‌یه‌ک هه‌بیته‌، له‌ سه‌ری باس ده‌که‌ی یان هه‌ول نه‌ده‌ی چاره‌سه‌ری بکه‌ی وایه‌؟

به‌راستی نه‌توانم بلیم که ئیستا هه‌روادیت و زیاتر له‌ هوسه‌ری پیشووی باشتتر تی ده‌گه‌م. له‌ گه‌ن ئامانج ناتوانی بدویی. ئاساییترین پرسیار یان وشه‌ لای نه‌و به‌ ره‌خنه‌ به‌راورد نه‌کریته‌. ره‌خنه‌ به‌ هیج شیوه‌یه‌ک وه‌رناگریته‌. دوینی شه‌ریکی زۆر گه‌وره‌مان له‌ نیوان هه‌بوو. داوام لێی کرد که به‌م زووانه‌ له‌ گه‌لمدا بیته‌ من مائی باوکم. من نه‌زانم که نه‌و چه‌ز ناکات بپرواته‌ ماییان. نه‌و پیی وایه‌ و هه‌رده‌م ده‌ئیت که کاتی به‌ خه‌سار ده‌روات و هیج قسه‌شی له‌ گه‌ن دایک و باوک و براهه‌کانم نییه‌ بیکات.

ئینجا من وای بۆ چووم : که من پیشتر داوای ئی ده‌که‌م ئینجا خۆی نه‌زانیت که بیته‌ یان نه‌، چونکه له‌ سه‌ری فه‌رز ناکه‌م که بیته‌. نه‌مه‌شی زۆر به‌ بیچه‌وانه‌ لیک دایه‌وه‌. به‌ بۆچوونی نه‌و من چه‌ز ناکه‌م که له‌ گه‌لمدا بیته‌ و من دوو پووومه‌ و یه‌کسه‌ر پیی ناڵیم. نه‌و تیرپوانینه‌ هه‌له‌یه‌ی نه‌و راست نه‌ده‌کرایه‌وه‌ و سوودیشی نه‌بوو که پیی ووت به‌ بیچه‌وانه‌ من زۆر چه‌ز ده‌که‌م که له‌ گه‌لمدا پیی بۆ مائی باوکم، به‌لام ناامه‌ویت ناچاری بکه‌م بۆ کردنی کرده‌وه‌یه‌ک که لای ناخۆش بیته‌. هه‌رواها بۆ منیش ناخۆشه‌ که نه‌و له‌ گه‌لمدا بیته‌ و نه‌و شوینه‌ی پێ خۆش نییه‌. هه‌رچی ووتبام و به‌ پوونکردنه‌وه‌کانم هه‌ر گرژتر ده‌بوو و نه‌و به‌ شیوه‌یه‌کی تر تییده‌روانی. به‌ بۆچوونی نه‌و نه‌و هۆکاری تیکدان و مایه‌ی ناخۆشی بۆ من بوو. ئینجا رۆژانیکی زۆر شه‌ر بوو له‌ نیوانماندا. ده‌ره‌نجمام من نه‌ده‌ویرام هیج شتیگ به‌یان بکه‌م. هه‌ندیگ جار بۆ ماوه‌یه‌کی زۆر دوور و درێژ قسه‌ وباسیکی گرنگ له‌ ناخی خۆمدا راده‌گرم و نازانم چون لای بیدرکینم. نه‌وه‌ش له‌ میشک و ده‌روونمدا هه‌ر ده‌سووریته‌وه‌: به‌ چ شیوه‌یه‌ک باسی بکه‌م، له‌ چ کاتیگدا؟ ئیستا نه‌، چونکه نه‌و ماندوو به‌ یان تووره‌یه‌ چونکه منانه‌کان شتیکیان کردوو که بۆته‌ مایه‌ی تووره‌بوونی. ئامانج هه‌رگیز کاتیکی باشی نییه‌. هیج له‌ ئامانج ناتوانی تی بگه‌ی. هه‌ندیگ جار بۆ ماوه‌ی چه‌فته‌یه‌ک باشه‌ و له‌ ناکاو له‌ سه‌ر شتیکی بچووگ و شیتانه‌ تیک ده‌چی و ئالۆز ده‌بیته‌. نه‌و زۆر بیریزی ده‌کات و له‌ به‌ر چاوی منانه‌کان قسه‌ی زۆر ناگه‌ونجاو و ناشیرینم پێ ده‌ئیت. که من گوايه‌ گیلیم و میشکم نییه‌، نه‌و نازانی چون من له‌ سه‌ر کار(له‌ دايره‌) ده‌توانم به‌رده‌وام بم و کارم پێ ده‌سپیرن. بۆ نه‌و گرنگیش نییه‌ و

دهتوانیت له بهر چاوی که سانیکی تریش وهک هاوریان لهم جوړه رهخنه و قسه نارینکانه له روودا بکات. بیریزیه که یه جاری وایه له سنور بهدر دهچیت بو نمونه پیم نه لیت " دینه کهم" و منیش بوم نییه هیچ رهنگدانه و هم هبیت چونکه نه و پیی وایه نه وه ته نییا بو گانته یه. من نه بیت هم مو شتیک و هرگرم و خوم له گه له هم مو بارینکا بگوونجیم. نه و بوی هیه هم مو شتیک به سهر زمان بینیت نه وهی که به هزریدا دیت. نه گهر نه و قسهی نادروست (جنیو) بهم من بفررؤشیت، نه بی من لپی تیبگه که نه و مه بهستی خراپی نییه، به لام نه وه له تووره بوونیدا نه بلیت. به لام نه گهر من بویرم شتیک بلیم نه وه مال (جهان) زور بچوکه. بو من زوریش ناخوشه که نه م کیشانه رووبه رووی مناله کانش ده بیته وه.

نه وش ده زمانم که نه و مناله کانی زور خوش دهویت. نه گهر شتیک روویدات وهکو نه و روژه که نه قین که وتبوو و بردمان بو فریا که وتن له نه خوشخانه، نه و زور به په روش بوو و گلینهی کچمان زیاتر که لکی له باوکی و هرگرت تاکو من، چونکه من له م کاتانه دا زور ده شله ژیم. به لام له کرده وهی بچوکه دا لیان زور به تووندی تووره ده بیت و له سهریان سه ختگیره.

نامانج :

" نه گهر من نه و واها ده شکینم و مایه ی چاره رهشی نه وم ، باشتر وایه له یه کتر جیا بینه وه، چونکه نه وه شیان نییه له هاوسه رگیریدا. به هره شیوه یه که نه وه مه بهستی من نییه." نه و ته و اووی و ته کانی کانی به ووشیارانه گویناگرت. هه تا جاری کیش ناوبری نه خسته قسه کانی. نه و هم مو گرزی و تووره ییه له ژیر نه م رووخساره نارامه کاتیک دهرچوو که هاته ناخافتن. ، پرساری کرد و ووتی و ابزانم نیستا منیش بوم هیه به شه که ی خوم روون بکه مه وه؟.

، باشه، من به شیوه یه کی تر تییده روانم. من راهاتووم که ده م دانه خه م. نه گهر شتیک به دلم نه بیت ، یه کسه نه بلیم. خه لک نه زانی من چوم ، به لام کانی هه رگیز نازانی.

به ریزت گوینیستی بووی که: نه و ماوه یه کی دوور و دریز شتیک له میشک و ناخی خویدا راده گرت و بیر ده کاته وه نه وه چون به من بلیت. نه و خه یالیک لای خوی دروست کردوه که من جان وه ریک یان شیتیک بم، که به بی هو و له ناکاو تووره بيم. به لام وانییه، که نه و روژانیک زور بیر بکاته وه و به ره خه یه کی کولاو و پووخته بینه لام. من وهکو نه و به سه بر نیم، به لام منیش بیشتر هه ست به وه ده که م که کانی کیشیه کی هیه. نه و چون به منی نیشان نه دات؟ نه یی چون، کانی نه وه دا زور شاره زاییه. نه و ده چیته سهر نیواری جیگایه که (ته خته خه وه که) راده کشیت، به ته و اووی دوور له من. یان به نه نقه ست و به به رزی دنگ هه لده بریت و به مناله کان ده لیت ییده نگ بن باوکتان زور ماندوویه! نه وه له پیناو منه؟ کچی دهر بو... ببووره ، من بروا ناکه م. نه و مناله کان دژ به من به کار دیتی، من مناله کانم ناقار و گلینه زور لا گرنگ و بایه خییان پی نه دم به لام کانی هه ول نه دات نیم دوور بنه وه. چونکه به بوچوونی نه و من هه ستییان دهر ووشینم.

کانی دایکیکی زور بیوینه یه و خوژگه منیش دایکیکی وهک کانی م هه بایه، به لام نه و هیچ دهسته لاتیکی به سهریان دانییه. مناله کان هیچ فه رمانیک له نه و وه رناگرن و به قسه ی ناکه ن هه ر چی داویان لی بکات نه نجامی ناده ن. نیجا نه مه ویت له م باره دا هه لویتتم هه بیت چونکه پیم وایه که منالان پیوستییان به ریکه ستن و په روه رده ی دروست هیه، به لام نه و من به لاهه ده نیت ریک له به رچاوی مناله کاند. هه رکاتیک که بریار نه دم هیچی تر نه ایم و هه لویتتم نه بیت به رامبه ر به مناله کان، دیسان دیت و لومم ده کات که من رهنگدانه وهم نییه به رامبه رییان و بایه خییان پی نادم.

نه وهش بوم نییه که وهکو ره خه و هرگرم ، به لکو نه وه هه و لیکه بو فیرکردنی شیوازی هه ل سوکه وت کردن له گه ل منالاندا و بو باشتر کردن نه نیوانه.

چونکه نه وه منم که هه لدم کردوه و نه و باشترین دایکه. نه و خوشی نازانی که چه نده هه ستی بریندار کردووم. نه و وهکو دهراسه یه که وورده وورده دهر وونم دهر بریت. وهکو نیستا که وانیشان نه دات که من جوړیک بی می شکی له جیهان بیناگا بم ، که هیچ شتیک بوی گرنگ نه بیت. زور جار ناوایه به رامبه رم. هه رواها به رامبه ر به مناله کان و به رامبه ر به که سو

کاریشی، هیج به نامانج مه‌ئێ. خۆم جارێک له گه‌لیا باس نه‌که‌م،. که میوانمان هه‌یه هه‌وێ نه‌دات ژنیکی نموونه بیته و عه‌یه‌کانی داپۆشیت و هه‌وێ نه‌دات به هه‌موو که‌س به‌سه‌لمیته‌ت که من جیگه‌ی متمانه (باوهر) نیم. ئینجا بۆیه واها تووره بووم که پیتشیری کرد که باشتر وایه له گه‌لیا نه‌رۆم بۆ مائی باوکی.. به‌م شیوه‌یه نه‌و له وی نازاده و به کراوه‌یی نه‌توانیت گه‌یه‌یه‌کانی له باره‌ی من بکات لای دایکی: نا نا، نامانج نه‌یویست بیته. خۆت نه‌زنی چۆنه، بیگومان به‌م شیوه‌یه نه‌و که‌سانه‌ش رقیبان لیم نه‌بیته‌وه. بۆ چی نه‌وه ده‌کات؟ نازانم. له‌وانه‌یه به‌م شیوه‌یه خۆی به باشتر بزانیته‌نیشان بدات. نه‌و قووربانیه‌که که له گه‌ل نه‌و پیاوه سه‌سه‌خته ژیان ده‌باته سه‌ر. چی نازاری دام نه‌وه‌یه که باسی هاوسه‌ری پیشووم ده‌کات و نه‌تیت که من نازاوه‌چی بووم جیا‌بوونه‌وه‌شم هه‌له بووه. به‌م ده‌رپرینه‌ی وای لیم کرد که به‌وه‌یت یه‌کسه‌ر له ویش جیا به‌مه‌وه.

نهم ناریشه‌یه چی ئی هات؟

هه‌ر له یه‌که‌م چاوپێکه‌وتندا ده‌رکه‌وت که کانی و نامانج متمانه‌یان به یه‌کتر نیه وه‌سته‌تیکی پارێزراویان له لای یه‌کتر په‌یدا نه‌کردوه. له حالی‌کدا که هه‌ستی پارێزراوی بناغه‌یه‌کی زۆر گرنگه بۆ نیوان هاوسه‌رگیریه‌کی ساغ. نه‌بی له هاوسه‌ر و هابه‌شی ژیان دا رابینی که پشتیوانه و باشی تو‌ی مه‌به‌سته ولای گرنگه. نه‌گه‌ر راونیژیک له لایه‌ن یه‌کیکیانه‌وه بی بۆ نه‌وه‌ی تر نه‌بی له به‌رژه‌وه‌ندی هه‌ردوو لایه‌ن بزانداریت و متمانه درووست بیته له نیوان هه‌ردوو لایه‌وه نه‌کو بۆ شکاندن و په‌نجاندنی یه‌کتر به‌کار بیته.

نه‌به‌ته له کاتی شه‌ر و کیشه‌ی نیوان هاوسه‌ره‌کاندا هه‌ندیک وشه‌ی ره‌ق و ناگۆنجاو نه‌درکینن به‌لام خۆشه‌ختانه زۆربه‌یان په‌یی به هه‌له‌کانیان ده‌بن و له گه‌ل یه‌کتر باش ده‌بنه‌وه و هه‌له‌کانیان راست ده‌که‌نه‌وه و بۆ داها‌توو نه‌وه ره‌چاو ده‌کن. هه‌ستی پارێزراوی له نیوان کانی و نامانج دا له بنه‌ره‌ته‌وه نییه. کانی ناوی‌رئ خۆدی خۆی بی. نه‌و به پیچ و په‌نا بۆ کیشه‌کان ده‌چیت و هه‌وێ ده‌دات نیشان‌بدات که راسته، هه‌رچی ده‌کات به‌لام له لایه‌که‌وه هه‌ر به باشی بۆی ناگه‌ریته‌وه و تووشی گۆمارۆ ده‌بیته.

نامانج هه‌ستی پارێزهری له لای کانی نییه و به هۆی شکانی هاوسه‌رگیری پیشووی نامانج، متمانه‌ی به خۆدی خۆی که‌متر بۆته‌وه. نه‌وه هه‌سته‌تیاریه‌کی ره‌شینی په‌یدا کردوه که وای لیده‌کات دوای هه‌رجوولانه‌وه و ووته‌یه‌کی هاوسه‌ره‌که‌ی بیت بیه‌وه‌یت بزانیته مه‌به‌ستی چیه و نه‌بی مه‌به‌ستیکی باشی نه‌بیته (بروا به خۆ بوونی نه‌ماوه). کانیش به‌راستی جاری وایه نه‌وه‌ی که ده‌ییت و له گه‌ل نه‌وه‌ی که ده‌یکات له یه‌کتر جیا‌وازه (گفتار و کرداری جیا‌واز). چۆنکه نه‌و ناوی‌ریت به ناشکرای نه‌وه‌ی له ناخیدا‌یه به‌یانی بکات، نه‌و راستیه‌یه ده‌گه‌یه‌نیت که به‌و شیوه‌یه ی که نامانج باسی کرد هه‌ر نه‌و نادیاریه‌یه (که‌سایه‌تی داخراو و بیده‌نگ) وه‌ک ده‌راسه ده‌بینیت و ده‌روونی ده‌بریت و که به‌م شیوازه بیه‌وه‌یت نامانج بگۆریت و رایکیشیه‌ته سه‌ر ویست و خواسته‌کان و نه‌مه‌ره‌کانی خۆی، نه‌وه (نامانج) زۆر پر له گه‌رژ و نا‌ئۆز ده‌کات. نهم شیوازه هه‌رشی گۆریلایه‌یه و ره‌نگدانه‌وه به تیژی کیشه‌که‌ی قوول و گه‌وره‌تر کردوه. هه‌ردوو‌یان پیمان وایه که نه‌بیته نه‌وه‌ی تر ره‌فتار و کرداری خۆی بگۆریت، به‌لام نه‌وه نا‌کریت چۆنکه نه‌وه له ناخ و که‌سایه‌تی نه‌واندا چه‌سپاوه. له چاوپێکه‌وتنه‌کانی سه‌ره‌تادا هه‌ندیک وشه‌ی سایکۆلۆژی دیته گۆری. نامانج له خۆی پرسیار ده‌کات ئایا نه‌بیته که کانی تووشی نه‌خۆشی خه‌مۆکی نه‌بوویته و به ده‌رمانی دژ به‌م نه‌خۆشیه‌یه جاری نه‌کریت. کانیش نه‌تیت که نامانج نیشانه‌ی تیکچوونی باری که‌سایه‌تی پیوه دیاره. به‌لام من وای نایینم: نه‌به‌ته که کانی خه‌مباره و ترسی هه‌یه و نامانج یش تووره‌یه و و اهیمه‌یه هه‌یه بۆ له ناوچوونی پیاوسالاری، به‌لام به‌م شیوه‌یه‌ی که به یه‌که‌وه هه‌تسۆکه‌وت ده‌کن نه‌وه هه‌موو شتیکی ده‌رده‌خات. من ناتوانم نه‌وان بگه‌یه‌نمه نه‌و یه‌روایه که ناریشه‌که‌یان نه‌یه‌ئن. له نیوان نه‌واندا ریز نه‌ماوه بۆ یه‌کتر.

لێرهدا کێشهی چهوسانهوهی یهکتر ههیه و یهکتر به " کهم " نهژمارهینان. خوشهویستی زۆر جار دهشاریتهوه کاتی که نالۆزی ههیه له نیوان هاوسهرهکاندا. ههراکتیک که نهوان توانییان له گهڵ یهکتردا به شیوهیهکی تر ههئسوکهوت بکهن نهوه نهو خوشهویستییهش دهگهڕیتهوه نیوانیان. بهلام نهگهر ناریشهی به کهم نهژمارهینان ههبوو نهوه جاریکی تر سهخته نهو خوشهویستییه بگهڕیتهوه. به کهم نهژمارهینان ههستی پارێزهرایهتی له نیوان کهسهکاندا کهم دهکاتهوه و ههروهها ههستی باوهڕ به خو بوون. کاتی که له کانی و نامانج دهپرسم بهراستی ئیوه بو چی تا ئیستا به یهکهوه دهژین؟ نهوان نهئین هیچ ههستی خوشهویستییمان بو یهکتر نییه و گرنترین خال نهوهیه که ئیمه جیابوونهوه بو دووهم جار به کاریکی عهیب و ناشاز دهزانین. نهوهی راستی بیت منیش به لاهوهو نهه چهشنه پرسیارانه زۆر قوورسه که لییان پرسیار بکهم که نایا دهتانهووت بهم جوهره ژيانه بهردهوام بن.

جیابوونهوه نگهتیبیه. بهلام ژیان له گهڵ یهکتر که یهکتر ناوا برهنجینی و بشکینی، به راست زۆر نگهت تره. ههندیكجار ههر رۆژیکیان مردنه که رووبهرووی نهه کیشانه له ژياندا دهبنهوه و نهییت له بهر هۆیهک شتی که به نهستو بگرن و له گهلیا بژین. بهلام بو کانی و نامانج نهوه نهبوو و نهوان بریاریاندا له یهکتر جیا بنهوه.

گۆلانه پشدهری

نامستردام

18 نوڤه مبر 2007

